

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 159/2022-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Pred poľom 1652, Trenčín, IČO 36 857 882, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Dušan Ažaltovič, LL.M., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 K 18/2005 z 19. júla 2021 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. augusta 2021 domáha „zrušenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. júla 2021, č. k. 4 K 18/2005“ z dôvodu, že sudkyňa porušila jej „právo na súdnu ochranu, spravodlivý proces a v konečnom dôsledku aj právo na zákonného sudcu“.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je prihláseným zabezpečeným veriteľom so zistenými pohľadávkami č. 80 a 86 v konkurznom konaní dlžníka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „úpadca“), vedenom na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 4 K 18/2005. Uznesením zo 16. júna 2021 zvolal krajský súd na návrh správcu konkurznej podstaty schôdzu konkurzných veriteľov na 19. júl 2021.

3. Pred konaním schôdze veriteľov vzniesla sťažovateľka štyri námietky zaujatosti proti sudkyňi [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sudkyňa“). Tri námietky zo 14. júla 2021 odôvodnila podaním troch trestných oznámení obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] (výlučného vlastníka nehnuteľností, ktoré boli nadobudnuté z konkurzného konania). Štvrtú námietku zo 16. júla 2021 odôvodnila tým, že obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] podala proti sudkyňi žalobu o náhradu škody.

4. Zo zápisnice o konaní schôdze konkurzných veriteľov z 19. júla 2021 vyplýva, že na nej krajský súd uznesením rozhodol, že na námietku zaujatosti podanú sťažovateľkou 14. júla 2021 neprihliada (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

II Argumentácia sťažovateľky

5. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť argumentujúc, že:

- a) ak sudkyňa o jednej námietke zaujatosti rozhodla tak, že na ňu neprihliada, a o zvyšných troch nerozhodla vôbec, dopustila sa procesného pochybenia, čím porušila právo sťažovateľky na súdnu ochranu, spravodlivý proces a právo na zákonného sudcu;
- b) v dôsledku tejto chyby došlo na schôdzi veriteľov k prijatiu dvoch rozhodnutí, ktoré majú kľúčový vplyv na konkurzné konanie;
- c) v tejto súvislosti vyjadruje podozrenie, že zápisnica o výsledku hlasovania bola pripravená vopred (obe rozhodnutia mali byť prijaté väčšinou 77,81 % hlasov) bez ohľadu na skutočný priebeh hlasovania. Uvedené podľa sťažovateľky potvrdzuje, že sudkyňa mala byť vylúčená pre zaujatosť.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd porušil jej práva tým, že sudkyňa sa vôbec nezaoberala tromi podanými námietkami zaujatosti a o jednej námietke rozhodla formálnym uznesením tak, že k nej nebude prihliadať.

7. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu alebo inú ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

9. Po oboznámení sa s obsahom námietok zaujatosti podaných sťažovateľkou 14. júla 2021 a 16. júla 2021 ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka ako jediný dôvod ich podania uviedla „z dôvodu podaného trestného oznámenia, resp. z dôvodu podanej žaloby a prebiehajúceho súdneho konania, možno mať odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudkyne v konkurznom konaní ... a preto navrhujeme, aby bola sudkyňa vylúčená z prejednávania konkurznej veci“. Zoznámením sa s trestnými oznámeniami z 13. júla 2021 a žalobou o náhradu škody z 15. júla 2021 obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] ústavný súd zistil, že z nich vyplýva podozrenie, že správca konkurznej podstaty postupuje v súčinnosti a v prospech jedného z konkurzných veriteľov, ktorý ho dosadil do funkcie. Jeho cieľom je na základe neexistentnej pohľadávky (o ktorej prebieha konanie na Okresnom súde Bánovce na Bebravou pod sp. zn. 6 Cb 125/2013, ktoré je prerušené do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27 Cb 158/2007) vyhlásiť konkurz na obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ]. Vo vzťahu k sudkyňi spoločnosť [REDAKOVANÉ] uviedla, že k zmene zákonného sudcu došlo v rozpore s princípom

náhodného pridelovania vecí. Ďalej tvrdila, že na podnet, aby súd v rámci dohliadacej činnosti uložil správcovi konkurznej podstaty pokyn na späťvzatie žaloby na Okresnom súde Nitra sp. zn. 27 Cb 158/2007 z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu, krajský súd konštatoval, že na požadovaný úkon nemá právomoc, z čoho podľa nej vyplýva podozrenie, či správca konkurznej podstaty a sudkyňa nekonajú na podnet a za určitú neoprávnenú výhodu získanú od inej osoby. Z rovnakých dôvodov (nesprávny úradný postup v konaní) bola podaná aj žaloba na náhradu škody.

10. Podľa § 66e zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“), ktorý je stále aktuálny na rozhodovanie v predmetnom konkurznom konaní, sa na konkurz primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, pozn.), ak tento zákon neustanovuje inak. Občiansky súdny poriadok od 1. júla 2016 nahradil Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pričom na prejednávajúcu vec sťažovateľky je preto potrebné aplikovať § 52 ods. 1 a 2 a § 53 ods. 3 CSP týkajúce sa uplatnenia námietky zaujatosti.

11. V prvom rade ústavný súd pripomína, že námietku zaujatosti má strana právo uplatniť z dôvodov vyplývajúcich z § 49 ods. 1 CSP (pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní). Z už uvedeného obsahu námietok zaujatosti podaných sťažovateľkou (stranou, účastníkom konkurzu v zmysle § 7 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní) ani z pripojených trestných oznámení či žaloby obchodnej spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (ktorá takýmto účastníkom konkurzu nie je) žiaden z týchto dôvodov nevyplýva. V tejto súvislosti dáva ústavný súd do pozornosti posledné dve vety § 52 ods. 2 CSP, podľa ktorých na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

12. V druhom rade, z obsahu podaných trestných oznámení a žaloby vyplývajú dôvody viažuce sa na postup sudkyne v prejednávanej konkurznej veci, čo má v zmysle § 53 ods. CSP rovnako za následok, že súd na námietku zaujatosti neprihliada a vec sa nadriadenému súdu nepredkladá.

13. Ústavný súd už v uznesení č. k. IV. ÚS 74/07-18 z 11. októbra 2006, č. 57/2007 ZNaU, uviedol, že ak sám sudca, proti ktorému bola námietka vznesená, vyhodnotí námietku tak, že táto spočíva v okolnostiach jeho postupu v prejednávanej veci, tak o námietke formálne nerozhoduje a nepredkladá ju. Sudca ďalej bez ďalšieho pokračuje v konaní (porovnaj aj I. ÚS 32/2014). Na uvedenom právnom názore možno zotrvať aj za aktuálnej právnej úpravy.

14. Forma vybavenia takejto námietky zaujatosti nemá žiaden ústavno-právny rozmer a ústavno-právnu relevanciu vo vzťahu k namietajúcejmu účastníkovi (porovnaj IV. ÚS 74/07).

15. Navyše, ako vyplýva z § 10 ods. 10 zákona o konkurze a vyrovnaní, ak bola na schôdzi konkurzných veriteľov uplatnená námietka zaujatosti proti sudcovi podľa osobitných predpisov, je sudca povinný na tejto schôdzi konkurzných veriteľov vykonať všetky úkony súvisiace s rozhodovaním schôdze konkurzných veriteľov o záležitostiach, o ktorých je táto schôdza oprávnená rozhodovať. To isté platí, ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, pred konaním schôdze konkurzných veriteľov.

16. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania

v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 231/2016).

17. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, či už pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98), inými slovami, ak sťažovateľ namietne také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne nemohlo nastať (II. ÚS 70/99).

18. Postup krajského súdu a jeho uznesenie, ktorým rozhodol o námietke zaujatosti, je možné hodnotiť za správny a zákonný. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým postupom krajského súdu a jeho uznesením a namietaným porušením označených práv sťažovateľky neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. V závere ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zároveň zistil, že petit nie je formulovaný v súlade s čl. 127 ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde, keďže sťažovateľka sa od neho nedomáha vyslovenia porušenia konkrétneho základného práva alebo slobody (ktoré by bolo označené konkrétnym článkom ústavy, resp. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), ale len zrušenia napadnutého uznesenia krajského súdu.

20. Ústavný súd pritom už uznesením č. k. I. ÚS 171/2017 z 29. marca 2017 odmietol sťažnosť sťažovateľky (zastúpenej rovnakým advokátom) z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, pričom sťažovateľku poučil o tom, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie, a že pri svojom rozhodovaní je viazaný návrhom na začatie konania, t. j. petitom. Možno preto vychádzať zo spoľahlivého predpokladu, že skôr poskytnuté informácie (poučenia) boli objektívne spôsobilé sprostredkovať sťažovateľke zásadu, že ústavná sťažnosť musí obsahovať všeobecné a osobitné náležitosti podľa zákona o ústavnom súde. V rozpore s uvedeným však sťažovateľka v ústavnej sťažnosti výslovne uviedla, že „*formuláciu výroku necháva na úvahe ústavného súdu*“.

21. Ústavný súd, akceptujúc autonómiu vôle navrhovateľov, ak zákon o ústavnom súde vyslovene neuvedie inak, nemá možnosť rozhodovať *ultra petitem* a rozširovať individuálnu ochranu ústavnosti nad rámec, ktorý navrhovatelia požadujú (navrhujú). Bez aktívneho prístupu navrhovateľov ústavný súd zásadne nie je oprávnený ani povinný prijímať výroky, ktorých sa navrhovatelia v petite nedomáhali, hoci by sa javili ako účinný prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd. Preto treba za osobitne dôležitú považovať náležitosť návrhu spočívajúcu v tom, že navrhovateľ musí uviesť, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

22. Z uvedených dôvodov považoval ústavný súd za naplnený aj dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2022

Miloš Maďar
predseda senátu